

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalované spočívající v nevydání rozhodnutí o žádosti o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou dne 24. 11. 2025 se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalované s vydáním rozhodnutí o jeho žádosti o invalidní důchod.
2. Žaloba byla zdejšímu soudu postoupena Krajským soudem v Praze na základě usnesení ze dne 28. 11. 2025, č. j. 37 A 97/2025-15. Již před jeho vydáním žalovaná sdělila, že o žádosti žalobce o invalidní důchod ze dne 5. 8. 2024 rozhodla rozhodnutím ze dne 10. 12. 2024, jež bylo doručeno tzv. fikcí. Opožděně podané námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 14. 4. 2025, které bylo žalobci doručeno do datové schránky dne 25. 4. 2025. Shodné skutečnosti žalovaná sdělila zdejšímu soudu poté, co jí byla doručena žalobcová žaloba.
3. Podáním žaloby bylo zahájeno řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s.
4. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. *[t]en, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností*

správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek. Dle odst. 2 cit. ustanovení [ž]alovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

5. Zákonnou podmínkou pro meritorní projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je podle § 79 odst. 1 s. ř. s. bezvýsledné vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti. Uvedená podmínka vychází z celkové koncepce správního soudnictví v České republice, která je založena na subsidiaritě ochrany veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob ve správním soudnictví oproti ochraně, která je těmto právům poskytována v rámci veřejné správy. Před podáním některé z žalob ve správním soudnictví je tedy nutné vždy vyčerpat řádné opravné prostředky či jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v § 5 s. ř. s. a je pak pro jednotlivé typy žalob konkretizována v § 68 písm. a), § 79 odst. 1 a § 85 s. ř. s.
6. Takovým prostředkem, který je třeba vyčerpat v rámci správního řízení před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 1 s. ř. s., je žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podaná k nadřízenému správnímu orgánu podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žádostí podle § 80 odst. 3 správního řádu se účastník řízení domáhá u nadřízeného správního orgánu, aby proti nečinnému správnímu orgánu uplatnil některé z opatření proti nečinnosti stanovených v § 80 odst. 4 správního řádu.
7. K opatření proti nečinnosti žalované České správy sociálního zabezpečení v řízení o dávku důchodového pojištění ve smyslu § 80 odst. 1 správního řádu je příslušné Ministerstvo práce a sociálních věcí jako správní orgán organizačně nadřízený (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2007, č. j. 3 Ans 3/2007-61).
8. Z žalobního tvrzení ani z vyjádření žalované soud nezjistil, že by takto žalobce ve správním řízení zahájeném podáním žádosti ze dne 5. 8. 2024 o přiznání invalidního důchodu postupoval. Dotazem adresovaným Ministerstvu práce a sociálních věcí soud ověřil, že žalobce takový prostředek na ochranu proti nečinnosti žalované neuplatnil. Téhož dne, kdy žalobce u Krajského soudu v Praze podal správní žalobu na ochranu proti nečinnosti, zaslal „správní žalobu“ také Ministerstvu práce a sociálních věcí. Dle obsahu podání a odpovědi Ministerstva práce a sociálních věcí však zjevně nešlo o prostředek na ochranu proti nečinnosti dle § 80 odst. 3 správního řádu s návrhem na opatření ve smyslu § 80 odst. 4 správního řádu. O výsledku šetření byl žalobce Ministerstvem práce a sociálních věcí zpraven pouhým sdělením.
9. Protože žalobce ve správním řízení nevyčerpal procesní prostředek na ochranu proti nečinnosti, který mu správním řád k ochraně jeho práv stanoví, nebyly splněny podmínky pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 s. ř. s. Soud proto žalobu odmítl pro nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

10. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.
11. Zcela nad rámec potřebného odůvodnění soud dodává, že žalobci bylo opakovaně sděleno, že o jeho žádosti o invalidní důchod bylo již žalovanou rozhodnuto, byl mu sdělen výsledek správního řízení a okolnosti vydání a doručení jak rozhodnutí žalované v I. stupni řízení, tak rozhodnutí žalované o podaných námitkách.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Liberec 10. února 2026.

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu

